

УДК 342.9

*Є. Д. Когутич*  
здобувач*Науково-дослідного інституту публічного права*

### СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ «ФОРМИ» ТА «МЕТОДИ» ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ

Загальновідомо, що кожна діяльність здійснюється у певних формах та із застосуванням конкретних методів, завдяки чому така діяльність має місце на існування в матеріальному світі, тобто тому, що оточує нас фізично та є об'єктивною реальністю. Справді, форми та методи є тими критеріями вираженості, без яких не може існувати будь-яка діяльність. Не є винятком і контроль. Завдяки формам та методам втілюються в реальність мета, завдання та принципи контрольної діяльності. Крім того, від доцільності та раціональності обраних форм та методів контролю залежить кінцевий результат такого контролю та ефективність усієї контрольної діяльності у будь-якій сфері загалом. Саме тому дослідження форм та методів здійснення державного контролю за діяльністю приватних виконавців характеризується актуальністю й вимагає комплексного підходу та вивчення.

Дослідженням форм та методів контролю як загалом, так і в окремих сферах зокрема, свого часу займалася значна кількість правників-науковців, серед яких варто виділити таких, як С. Алексєєв, О. Андрійко, Ю. Битяк, В. Гаращук, В. Горшенєв, Н. Карнаук, Л. Коваль, А. Малько, А. Міцкевич, О. Скакун, Ю. Тихомиров, І. Шахов, В. Шестак, О. Шоріна, О. Якуба та інших. Так, ці праці стали теоретичним підґрунтям нашого дослідження, адже профільної наукової бази стосовно інституту приватних виконавців, зокрема форм та методів контролю за діяльністю, сьогодні в Україні не існує. Як наголошувалось вище, це пов'язано з тим, що інститут приватних виконавців є новим для України явищем і що вся нормативно-правова база, яка безпосередньо регулює можливість та порядок застосування відповідних форм та методів контролю, а також характеризується повною новизною. Саме тому дослідження відповідної тематики на ранніх етапах запровадження цього інституту певним чином ускладнюється відсутністю вузькоспеціалізованих напрацювань, однак водночас надає широкий спектр можливостей для дослідницької творчості та аналізу.

**Метою дослідження** є розгляд основних форм та методів контролю та виокремлення тих, які притаманні державному контролю за діяльністю приватних виконавців.

Звертаючись до семантики поняття «форма», можна звернути увагу на те, що у юриспруденції

використовують здебільшого поняття «форма» як зовнішній вид, зовнішній обрис, устрій, структура будь-чого, система організації [1, с. 536].

Форма – це зовнішнє виявлення будь-якого змісту [2, с. 80], спосіб здійснення, виявлення будь-якої дії, суворо встановлений порядок у будь-якій справі [3, с. 2789]. Схоже за змістом визначення містить Великий тлумачний словник сучасної української мови: «Форма – це зовнішні межі предмета, що визначають його зовнішній вигляд, спосіб існування змісту, його внутрішня структура, організація і зовнішнє вираження» [4, с. 1543]. Тобто енциклопедичні та тлумачні словники зводять форму до зовнішнього вираження чого-небудь (дія, зміст, предмет тощо).

Більш конкретизовано розкривають це поняття вчені-юристи. Так, О. Андрійко вважає, що форма – це зовні виражена дія виконавчого органу або посадової особи, здійснювана в межах його компетенції [5, с. 44]. В. Невядовський визначає форми як зовнішні, постійно і типізовано фіксовані вираження (прояви) практичної активності державних органів щодо формування та реалізації управлінських цілей і функцій та забезпечення ефективної роботи [6, с. 9].

Тобто науковці також дотримуються позиції, що форма характеризує зовнішню дію, є зовнішнім проявом. Такий зовнішній прояв здебільшого передбачає наявність активних дій уповноваженого суб'єкта. Те ж саме стосується і форм контролю.

С. Кравченко під формами контролю розуміє зовнішній вираз діяльності суб'єктів контролю [7, с. 226]. Р. Ємець вважає, що форма державного контролю – це закріплені нормами права способи здійснення державними органами та посадовими особами своїх контрольних повноважень із метою виконання поставлених перед ними завдань [8, с. 12].

В. Журко та В. Ястребов під формами контролю розуміють конкретне поєднання особливостей його організації та здійснення, взаємозв'язку і взаємодії прийомів контролю з метою виявлення й розкриття певного змісту [9, с. 150]. У цьому разі привертає увагу думка науковців про взаємозв'язок форми та змісту контролю. Так, і форма, і зміст є філософськими категоріями та формують у своєму симбіозі цілісність та єдність явищ об'єктивної реальності. Зміст – це внутрішня су-

купність елементів окремого предмета, а форма – це зовнішнє вираження змісту.

Зміст контролю у будь-якій сфері розкривається через мету, завдання, принципи контролю. Тобто він поєднує в собі ті невід’ємні елементи, без яких контроль не мав би змістовно-структурного наповнення. Форма контролю як елемент зовнішнього прояву змістовної сутності контролю спрямована на вираження контрольної діяльності в матеріальному світі й передбачає використання нормативно-регламентованих активних дій уповноваженого суб’єкта.

Щодо різновидів форм контролю, то науковці також неоднозначно трактують видову наповненість цієї категорії.

Так, у науковій літературі є рівні класифікації форм контролю: залежно від форми діяльності, залежно від суб’єкта, який здійснює контроль, за сферою діяльності тощо. Однак із деякими з названих класифікацій (саме щодо форм контролю, адже це має визначальне значення для подальшого дослідження) не можна цілковито погодитись, саме тому видається необхідним піддати сумніву доцільність застосування в теорії адміністративного права в тому вигляді, в якому вони існують. Тому розглянемо класифікації та види форм контролю детальніше.

Так, Ю. Битяк до форм контролю відносить перевірки, ревізії та витребування звітів, огляди тощо [10, с. 421]. А. Васильєв до форм контролю зараховує заслуховування звітів, інформації та повідомлень, проведення експертизи підготовлених документів або виданих актів, перевірку виконання виданих актів, указівок і розпоряджень, спостереження за діями підконтрольного, вивчення ділових та особистих якостей кандидатів на заміщення відповідних посад, перевірку правильності розгляду скарг тощо [11, с. 254–255]. Зазначені науковці поділяють форми контролю залежно від форм діяльності, однак позиція А. Васильєва є не досить зрозумілою, адже він форми контролю надто конкретизує. Більшість із них можна об’єднати у єдиний вид форм контролю – перевірки. Крім того, спостереження варто відносити до методів контролю, ніж до форм, однак до цього питання ми ще повернемося під час аналізу методів контролю.

Н. Лебідь, досліджуючи контрольну діяльність державних інспекцій, форми контролю поділяє на спеціалізовані та організаційні. До перших (спеціалізованих форм контролю) вона відносить видання правових актів управління (як нормативного, так й індивідуального характеру), укладання угод (договорів), здійснення інших юридично значущих дій, до других (організаційних) – здійснення організаційних дій та виконання матеріально-технічних операцій [12, с. 11]. Запропоновані авторкою види також можна віднести до першої класифікації (за-

лежно від форм діяльності), оскільки основним критерієм розмежування є форми діяльності.

Залежно від суб’єкта контролю виділяють парламентський, президентський, судовий, урядовий, контроль із боку органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадський контроль тощо [13, с. 312]. На нашу думку, перерахований контроль доцільно відносити до видів, а не форм. Адже форма передбачає зовнішнє вираження дій, тоді як зазначена класифікація лише видозмінює суб’єктів, які уповноважені втілювати в життя контрольні дії, які безпосередньо виражаються в певних формах. Тобто кожен із суб’єктів має право здійснювати контрольні заходи в певних формах, які прямо передбачені законодавством. Так, звіт як форма контролю притаманна всім вищеперерахованим суб’єктам.

Ще однією сумнівною класифікацією форм контролю є класифікація залежно від сфери діяльності, в якій виокремлюють зовнішній та внутрішній контроль [14, с. 163]. У такому разі назва класифікації не збігається з її змістом. Так, сфера – це площа дії, межа поширення чого-небудь; сукупність умов, середовище, в яких що-небудь відбувається; обстановка [15, с. 876]. З урахування дедуктивного підходу можна стверджувати, що сфера діяльності – середовище, в якому відбувається така діяльність. Сферами діяльності є освіта, мистецтво, культура, наука, фінанси, торгівля тощо. Тому й класифікація залежно від сфери діяльності також має бути представлена відповідним чином.

З урахуванням вищевикладеного пропонуємо залежно від сфери діяльності контроль поділяти на контроль у сфері промисловості, освіти, науки, культури та мистецтва, державного управління, забезпечення прав та свобод людини та громадянина, примусового виконання рішень, зв’язку, засобів масової інформації, фінансів, побутового обслуговування, харчування, медицини тощо.

Запропонована класифікація не є вичерпною, оскільки сфери діяльності постійно видозмінюються. Крім того, залежно від спрямованості контрольних дій уповноважених суб’єктів контроль доцільно поділяти на зовнішній та внутрішній.

Окреслені дві класифікації також пропонуємо відносити до видів контролю, а не до форм, адже і внутрішній, і зовнішній, і всі види контрольної діяльності в різних сферах здійснюються в одних і тих же формах.

Які ж форми контролю застосовуються під час здійснення контролю за діяльністю приватних виконавців? Відповідаючи на це питання, доцільно звернутись до нормативно-правової бази, яка визначає порядок проведення контрольних заходів у сфері примусового виконання рішень.

Спеціалізованим нормативно-правовим актом щодо здійснення контролю за діяльністю приват-

них виконавців є Порядок проведення перевірок діяльності органів державної виконавчої служби, приватних виконавців, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 22.10.2018 № 3284/5 (далі – Порядок) [16]. Уже із самої назви можна визначити, що єдиною формою контролю у сфері примусового виконання рішень є перевірка. Однак зміст цього підзаконного акту розкриває різновиди перевірок у зазначеній сфері. Так, до них належать комплексна, цільова та контрольна перевірка. Кожна з них поділяється на планову та позапланову.

Так, комплексна перевірка – це сукупність систематичних дій уповноважених суб'єктів, які полягають у дослідженні всіх напрямів діяльності підконтрольного об'єкта. Цільовою є перевірка, в межах якої досліджується один або декілька напрямів діяльності підконтрольного об'єкта. Контрольна перевірка є специфічним видом перевірок та полягає у визначенні стану виконання підконтрольним об'єктом пропозицій та рекомендацій суб'єкта контролю, які були надані під час здійснення комплексних та цільових перевірок.

Цікавим видається той факт, що зазначені види перевірок поширюються лише на працівників органів державної виконавчої служби, тоді як діяльність приватних виконавців контролюється шляхом проведення планових та позапланових перевірок (без конкретизації обсягу та меж контрольних дій). Насправді така диференціація є логічною, адже приватні виконавці є незалежними професіоналами, тоді як державні службовці державної виконавчої служби є представниками держави у сфері примусового виконання рішень, а тому підпадають під значний контроль із боку вищих органів державної влади.

Тобто у сфері примусового виконання рішень контроль за діяльністю приватних виконавців проводиться у формі перевірок, які поділяються на планові й позапланові. Останні можуть бути виїзні та невиїзні.

Окрім форм, ще одним важливим елементом контролю є метод. Метод (від лат. *methodus* – прийом, спосіб, метод) – це свідомі систематичні послідовні дії, які ведуть до досягнення якої-небудь мети; чітко окреслений спосіб дій [17, с. 236]; прийом або система прийомів, що застосовується в якій-небудь галузі діяльності [4, с. 664].

О. Петрик під методом розуміє спосіб дослідження, який визначає підхід до об'єктів, що вивчаються, планомірний шлях наукового пізнання і встановлення істини [18, с. 138]. О. Кузьмін каже, що методи контролю – це способи та прийоми, які використовуються під час проведення перевірки з метою встановлення відповідності заданим параметрам досліджуваних об'єктів [19, с. 231].

Якщо форма – це зовнішнє вираження діяльності, то метод – спосіб її здійснення. Форми та мето-

ди є нерозривними складниками єдиного цілого, які лише в поєднанні утворюють функціональну завершеність будь-якого явища, діяльності.

Філософія також наголошує на нерозривному зв'язку форми та методу. Так, згідно з філософськими поглядами методом є спосіб пізнавальної діяльності в будь-якій формі [20, с. 401]. До таких загально-філософських методів пізнання можна віднести індукцію, дедукцію, аналіз та синтез. Вони є фундаментальними методами, на яких базується вся пізнавальна діяльність людства (тобто і правова загалом, і контрольна зокрема).

Виокремлення конкретних методів контролю в наукових колах характеризується «дифузією» думок та змішуванням категорій, що, як наслідок, призводить до розгортання дискусій, створюючи ще більшу плутанину та розпорошеність у правовій термінології.

Так, важко погодитися з авторами-укладачами підручника «Адміністративне право України», які розглядають нагляд та моніторинг як пасивні форми контролю, а перевірки, ревізії, спостереження та аналіз відносять до методів контролю [21, с. 374]. Деяко схожу позицію висловлює Ю. Тихомиров, зазначаючи, що до методів контрольної діяльності належать тематичні перевірки, рейди, контрольні-інформаційні матеріали, матеріали засобів масової інформації, доповіді тощо [22, с. 414]. Зазначені погляди є нелогічними й суперечать самій семантиці термінів «форми» та «методи».

Іншим шляхом пішов В. Гаращук, указуючи у своєму дисертаційному дослідженні те, що такі терміни, як «ревізія», «перевірка», «огляд», «обшук» та інші, можуть розглядатися водночас і як форма, і як метод діяльності органу контролю [14, с. 166–167].

Водночас П. Чистяков пропонує усунути термінологічну плутанину в законодавстві щодо визначення методів як елемента механізму контролю шляхом обрання єдиного терміна – «методи контролю» (а не «форми», «способи», «зовнішній прояв» тощо) для визначення різних видів перевірок, ревізій, обліку, спостереження тощо [23, с. 18]. Аналогічну позицію висловлює й Н. Карнаук, вважаючи найбільш прийнятним для позначення та уніфікації способів, засобів і прийомів контролю використовувати термін «методи», закріпивши його на законодавчому рівні [24, с. 96]. Розглянуті пропозиції мають місце на існування, але, як ми вважаємо, що форми та методи контролю хоча й подібні між собою, але не є тотожними, а тому об'єднувати їх в єдине поняття вважаємо недоцільним. Крім того, автори пропонують на законодавчому рівні закріпити термін «методи контролю», що вказує на так зване «поглинання» методами форм контролю, хоча ці поняття є рівнозначними між собою. Підтвердженням цьому є

загально-філософське розуміння форм та методів, а також етимологічні та семантичні аспекти.

Зважаючи на вищевказане, вважаємо, що методами контрольної діяльності є спостереження, моніторинг, аналіз, огляд, тобто ті шляхи, способи та прийоми, які можуть бути використанні під час застосування певної форми контролю, зокрема перевірки. Із метою підвищення ефективності контрольних дій під час здійснення контрольної діяльності доцільно використовувати сукупність методів. Систематичність використання один і тих же методів у конкретній послідовності допоможе сформувати методику здійснення окремого виду контролю, що не лише полегшить процес контролю, а й значно підвищить його результативність.

Сьогодні питання визначення форм та методів контролю жодним чином не врегульовано на законодавчому рівні. Це стосується як загального контролю, так і галузевого. Тому виокремлення конкретних методів контролю у будь-якій сфері (зокрема у сфері примусового виконання рішень) є прерогативою вчених-науковців та фахівців у галузі права. На нашу думку, окреслена проблема має реальний потенціал для нормативно-правового закріплення, однак така регламентація має бути логічно продуманою, чіткою та структурованою, щоб раз і назавжди закрити питання співвідношення форм та методів контролю в наукових колах.

Щодо контролю за діяльністю приватних виконавців, то на законодавчому рівні також відсутнє визначення методів контролю, однак аналіз вищевказаного Порядку дозволив виокремити такі методи контролю, які застосовуються під час проведення планових та позапланових перевірок:

1) огляд. Наприклад, огляд офісу приватного виконавця на відповідність вимогам норм законодавства. Зазначений метод може застосовуватись лише під час виїзних перевірок, адже передбачає необхідність особи, яка проводить контроль, безпосередньо знаходитись у приміщенні офісу;

2) витребування звітів. Наприклад, щодо ведення статистичної звітності, стану ведення виконавчих проваджень, стану ведення рахунків з обліку депозитних сум та авансових внесків стягувачів тощо;

3) метод спостереження застосовується за безпосереднього сприйняття інформації щодо, як приклад, дотримання приватним виконавцем вимог або правил ведення діловодства та архіву.

Уважаємо, що для більш ефективного проведення перевірок за діяльністю приватних виконавців зазначені методи мають бути прямо передбачені в спеціалізованому законодавстві, а не лише опосередковано впливати зі змісту норм. Крім того, на органи державної влади (зокрема суб'єктів, уповноважених здійснювати контроль за діяльністю приватних виконавців) поширюється загально-правова норма «дозволено робити

те, що прямо передбачено законодавством», яка означає, що суб'єкт контролю може використовувати лише той арсенал методів та форм контролю, які визначені на законодавчому рівні. Ураховуючи те, що сьогодні в національному законодавстві відсутні форми та методи контролю, можуть виникнути практичні проблеми щодо під час проведення тих або інших контрольних заходів.

Таким чином, аналіз форм та методів контролю, філософське та правове значення, змістовне наповнення та погляди науковців у галузі права на проблеми співвідношення та доцільності застосування дозволяють зробити низку **висновків**.

По-перше, форми та методи не є тотожними. Форма – це завжди зовнішній вияв контрольної діяльності, а метод – це спосіб її здійснення. Форма показує що саме здійснює контролюючий суб'єкт, метод же вказує на те, яким чином він це здійснює.

По-друге, форми та методи є взаємозалежними та неподільними. Не може існувати метод без форми, а форми без методу. Про це говорить І. Коросташова, стверджуючи, що певні методи або групи методів властиві конкретним формам контролю, вони начебто «зростаються» в одне ціле [25, с. 78]. Тобто йдеться про те, що є певні методи, яким відповідають конкретні форми, які у своєму поєднанні утворюють повноцінні та якісні контрольні дії. Іншим же методам потрібно підбирати спеціальні форми, щоб максимально ефективно втілювати в реальність відповідну діяльність.

По-третє, окрема форма може передбачати застосування не одного, а сукупності методів, так же й методи можуть бути зовнішньо виражені в різних формах. Так, контроль за діяльністю приватних виконавців здійснюється лише в одній формі – перевірці, проте застосування декількох методів (огляди, витребування звітів та спостереження).

По-четверте, дискусійність поглядів на проблеми співвідношення форм та методів контролю визначається відсутністю на законодавчому рівні офіційної регламентації. Звичайно, це має бути єдиний спеціалізований акт, який містив би всі фундаментальні положення щодо здійснення контрольної діяльності на території України. На основі такого законодавчого акту має бути розроблена ціла система підзаконних нормативно-правових актів, які б більш чітко та структуровано деталізували контроль у різних сферах діяльності (зокрема виконавчого провадження). Для такої широкомасштабної роботи має бути створена спеціальна вузькопрофільна група, яка б займалася лише питаннями контролю. Ураховуючи геополітичну ситуацію в країні, така правотворча діяльність найближчим часом вважається малоімовірною. Тому пропонуємо законодавчо закріпити лише методи контролю, які застосовуються під час перевірок діяльності приватних виконавців.

З урахуванням зазначеного, а також у відповідності до зроблених нами висновків пропонуємо авторське бачення форм та методів контролю за діяльністю приватних виконавців:

Форми контролю за діяльністю приватних виконавців – це визначені нормами права зовнішні прояви здійснюваних суб'єктом контролю дій, які спрямовані на досягнення мети контролю та передбачають виявлення та розкриття змісту діяльності приватного виконавця як підконтрольного об'єкта.

Методи контролю за діяльністю приватних виконавців – це визначена нормами права сукупність прийомів та способів, які застосовуються суб'єктом контролю під час проведення контрольних дій, що виражаються в певних формах.

### Література

- Советский энциклопедический словарь / Гл. ред. А. Прохоров. 2-е изд., доп. Москва: Сов. энцикл., 1983. 1600 с.
- Битяк Ю., Зуй В. Административное право Украины (Общая часть). Учебное пособие. Харьков: ООО «Одисей», 1999. 224 с.
- Новий Тлумачний словник української мови у чотирьох томах 42 000 слів. Укладачі: проф. В.В. Яременко, кандидат філологічних наук О.С. Сліпущко. Київ: вид-во «Аконіт», 2000. 3690 с.
- Великий тлумачний словник сучасної української мови / голов, ред. В. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
- Андрішко О.Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади. Київ: Наук. думка, 2004. 304 с.
- Невядовський В.О. Адміністративно-правові засади державного контролю у галузі зв'язку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Міжнар. ун-т бізнесу і права. Херсон, 2011. 19 с.
- Кравченко С. Форми державного контролю за охороною та використанням земель житлової та громадської забудови в містах. *Право України*. 2009. № 10. С. 225–231.
- Смець Р.О. Адміністративно-правові засади здійснення державного контролю у сфері земельних відносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Держ. НДІ М-ва внутр. справ України. Київ, 2011. 19 с.
- Журко В., Ястребов В. Внутриведомственный контроль и социалистическая собственность. Москва: Финансы, 1980. 192 с.
- Адміністративне право України: Підручник / За ред. Ю. Битяка. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
- Васильев А. Административное право Украины (Общая часть), Учебное пособие. Харьков: «Одиссей», 2001. 288 с.
- Лебідь Н.В. Адміністративно-правовий статус державних інспекцій в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2004. 20 с.
- Курс адміністративного права України: підручник / за ред. В. Коваленка. Київ: Юрінком Інтер, 2012. 808 с.
- Гаращук В. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2003. 413 с.
- Словник української мови: в 11 т. / за ред. І. Білодіда. Київ: Наук. думка, 1970–1980. Т. 9. 1978. 916 с.
- Порядок проведення перевірок діяльності органів державної виконавчої служби, приватних виконавців: Наказ Міністерства юстиції України від 22.10.2018 № 3284/5.
- Тлумачний словник української мови / за ред. А. Івченко. Харків: «Фоліо». 2002. 543 с.
- Петрик О. Аудит: методологія і організація: монографія. Київ: КНЕУ, 2003. 260 с.
- Кузьмін О. Основи менеджменту: підручник. 2-ге вид. Київ: Академвидав, 2007. 320 с.
- Щерба С., Заглада О. Філософія: підручник. Київ: Кондор, 2011. 548 с.
- Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Авер'янов (голова). Київ: Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.
- Тихомиров Ю. Административное право и процесс: полный курс. Москва: Издательство г-на Тихомирова М.Ю., 2004. 652 с.
- Чистяков П. Контроль органів державної податкової служби України за підприємницькою діяльністю, яка підлягає ліцензуванню: теорія та практика реалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Національна академія держ. податкової служби України. Ірпінь, 2004. 21 с.
- Карнарук Н. Державний контроль за нотаріальною діяльністю в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Національний університет державної податкової служби України. Ірпінь, 2007. 186 с.
- Коросташова І. Організаційно-правові засади контролю в митній службі України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2006. 209 с.

### Анотація

**Козутич Є. Д.** Співвідношення категорій «форми» та «методи» державного контролю за діяльністю приватних виконавців. – Стаття.

У статті з'ясовано подібні та відмінні риси категорій «форми» та «методи» контролю. Здійснено аналіз наукових поглядів щодо визначення понять, сутності та змістовного складника цих категорій. Окреслено форми та методи контролю, які застосовуються під час здійснення контролю за діяльністю приватних виконавців. Запропоновано авторські визначення форм та методів контролю за діяльністю приватних виконавців.

**Ключові слова:** форми контролю, методи контролю, діяльність приватних виконавців, державний контроль.

### Аннотация

**Козутич Е. Д.** Соотношение категорий «формы» и «методы» государственного контроля за деятельностью частных исполнителей. – Статья.

В статье выяснено подобные и отличительные особенности категорий «формы» и «методы» контроля. Осуществлен анализ научных взглядов по определенным понятиям, сущности и содержательной составляющей этих категорий. Определены формы и методы контроля, которые применяются при осуществлении контроля над деятельностью частных исполнителей. Предложено авторские определения форм и методов контроля над деятельностью частных исполнителей.

**Ключевые слова:** формы контроля, методы контроля, деятельность частных исполнителей, государственный контроль.

### Summary

**Kohutych Ye. D. The ratio of categories of “forms” and “methods” of state control over the activities of private performers. – Article.**

The article reveals similar and distinctive features of the categories of “forms” and “methods” of control. The analysis of scientific views on the definition of

concepts, essence and content of these categories has been carried out. The forms and methods of control that are used in exercising control over the activities of private executors are defined. Author's definitions of forms and methods of control over the activities of private performers are proposed.

*Key words:* forms of control, control methods, activity of private executors, state control.